

zaplacená hned po dodání, že si dodávající firma vyhrazuje vlastnictví na nich až do úplného zaplacení, a že obžalovaný kamna přijal, nezaplatil a použil jich (jako stavitel) na stavbu. Ani v tomto směru neshledal soud, že obžalovaný za sebou zadržel a si přivlastnil věc svěřenou, a je přesvědčen, že i tu jde o soukromoprávní závazek obžalovaného. Slovy je přesvědčen, že i tu jde o soukromoprávní závazek, poukazuje rozsudek zřejmě a zřetelně na důvody, z nichž zprostil obžalovaného z obžaloby pro zpronevěru cihel v ceně 30.220 Kč. Plyne tedy z rozsudku, že obžalovaný byl zproštěn z obžaloby pro zpronevěru z týchž důvodů, jež soud nalézací uvedl pro zprošťující výrok ohledně zpronevěry cihel, tedy proto, »že se výhrada vlastnického práva vztahovala jen na to, že obžalovaný s kamny s výhradou tohoto práva dodanými nesměl naložit jinak, než použití jich pro stavbu« (což učinil), »že je zejména nesměl prodati nebo zastavit«, což se mu za vinu ani nedává. Formální důvod zmatečnosti podle čis. 5 § 281 tr. ř., pokud lze jej vůbec shledati ve vývodech zmateční stížnosti, obírajících se nedostatkem důvodů, tedy neobstojí. Pokud však zmateční stížnost s hlediska tohoto zmatku vytýká rozsudku spíše zmatek podle čis. 9 a) § 281 tr. ř., namítajíc, že rozsudek vyloučil v souzeném případě skutkovou podstatu zločinu zpronevěry, nezjistiv skutečnosti toto právní posouzení případu opodstatňující, bude tato námitka vyřízena vývody věnovanými hmotněprávnímu posouzení věci. A tu při správném právním posouzení případu jest vycházeti z toho, že skutková podstata zpronevěry spočívá v tom, že pachatel nakládá se svěřenou věcí jinak, než mu bylo svěřítelem nařizeno nebo k jinému účelu, než k jakému mu byla věc svěřena (prodána). Takové nakládání proti vůli firmy, dodávající kamna, nebylo však zjištěno, naopak rozsudek, jak řečeno, bezvadně zjistil, že kamna byla dodána, by jich bylo použito pro stavbu, což se stalo. Výhrada vlastnictví nemá tu proto s hlediska trestního práva významu, ano by se pro spáchání zpronevěry bylo vyžadovalo nakládání s věcí způsobem svěřítelem nechtěným, a výhrada vlastnictví nemohla v souzeném případě učiniti nakládání obžalovaného bezprávným, ano se pohybovalo ve směru svěřítelem chtěným. Zmateční stížnosti nelze proto přisvědčiti, namítá-li, že obžalovaný s kamny naložil tak, že s nimi pak již nakládati nemohl, an k takovému nakládání byl podle smlouvy s firmou P. oprávněn, ba dokonce povinen. Nezaplacení dluhu o sobě není však trestné ani s hlediska § 183 tr. zák., ani s hlediska jiného předpisu trestního zákona. Pokud by však skutková podstata zločinu zpronevěry mohla snad býti spatřována ve zpronevěření výtěžku za kamna, nelze se touto otázkou obírat, ana zmateční stížnost státního zastupitelství rozsudek po stránce té nenapadá.

Čís. 4255.

Převzetí plnění, k němuž se oklamáný odhodlal jen proto, že vycházel z předpokladu, jehož tu ve skutečnosti nebylo, a jež na sebe vzít nechtěl, protože není pro jeho majetkové cíle užitečným, zmenšuje pe-

něžní hodnotu jmění oklamaneho a znamená proto pro oklamaneho újmu odpovídající pojmu škody po rozumu § 197 tr. zák.

Pokud lze spatřovati podvod v přehnaném vychvalování prosperity obchodu při jeho prodeji.

(Rozh. ze dne 8. září 1931, Zm II 159/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 24. ledna 1930, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost napadá rozsudek soudu první stolice jen, pokud jím byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. zák., spáchaný prý na Vojtěchu K-ovi a Ladislavu V-ovi, a uplatňuje v tomto směru číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. Ve vývodech věnovaných tomuto důvodu zmatečnosti vyslovuje názor, že obžalovaný měl býti odsouzen pro zločin podvodu (podle §§ 197, 200, 203 tr. zák.), spáchaný na K-ovi a V-ovi; neboť údaje obžalovaného K-ovi a V-ovi, že docílil ve svém obchodu ročního obrátu 500.000 Kč, ba dokonce 580.000 Kč nebo skoro 600.000 Kč, a že jeho obchod velmi dobře prosperuje, byly prý nepravdivé, K. a V. nebyli by se prý odhodlali k převzetí obchodu obžalovaného a k zaplacení části kupní ceny za zboží od obžalovaného odebrané, t. j. splátky 20.000 Kč převyšující, kdyby nebyli lstivým předstíráním obžalovaného oklamáni, a obžalovaný měl prý zřejmě úmysl K-a a V-u oklamáním poškoditi na majetku. Těmito vývody neprovádí stížnost zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. způsobem odpovídajícím zákonu, ana se nedrží skutkových zjištění rozsudkových, jak by při správném provádění hmotněprávního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkových předpokladů rozsudkem nezjištěných, ba jím částečně vyloučených (§ 288, odst. 2 čís. 3 tr. ř.). S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. vytýká stížnost rozsudku vady neúplnosti, nejasnosti a vnitřního rozporu. Vady neúplnosti shledává mimo jiné v tom, že rozsudek: 1. nehodnotí při zkoumání otázky, zda byly pravdivé údaje obžalovaného K-ovi a V-ovi, že jeho obchod velmi dobře prosperuje, a otázky, zda obžalovaný jednal, čině tyto údaje, v úmyslu směřujícím ke způsobení majetkové škody K-ovi a V-ovi, skutečnost v rozhodovacích důvodech zjištěnou, že obžalovaný dlužil v době, kdy postoupil K-ovi a V-ovi zboží a inventář v úhrnné ceně asi 87.000 Kč, za zboží asi 50.000 Kč, že byl v roce 1927 a začátkem roku 1928 postupně o zaplacení těchto pohledávek žalován, a že tyto pohledávky byly na něm potom též exekučně vymáhány; 2. nepřihlíží při zkoumání otázek pod 1. ke skuteč-

nostem obžalovaným tvrzeným, že měl v červnu 1926, kdy si zařizoval obchod, hotovost asi 140.000 Kč, a že po zanechání obchodu, a to v době svého výslechu ze dne 7. května 1928, jakož i v době, kdy se konalo poslední hlavní přelíčení v této věci (24. ledna 1930) měl čistého jmění jen asi 11.000 Kč. Skutečnost pod 1. jest vzhledem k její povaze považovati za důležitou pro posouzení, zda údaje obžalovaného K-ovi a V-ovi, že jeho obchod velmi dobře prosperuje, spočívaly na pravdě, či nikoli. Vzhledem k tomu bylo na nalézacím soudu, by věc po této stránce v rozhodovacích důvodech náležitě probral a vyslovil se o tom, zda tato skutečnost nepoukazuje k tomu, že obchod obžalovaného nemohl velmi dobře prosperovati. Nalézací soud se však s touto skutečností po této stránce v rozhodovacích důvodech vůbec neobírá. Skutečnosti pod 2. pomíjí rozsudek mlčením, ač vyšly při posledním hlavním přelíčení na jevo, a ač jsou takové povahy, že jest je pokládati za důležité pro posouzení, zda obchod obžalovaného velmi dobře prosperoval, či nikoli. Podle toho jsou skutečnosti, o nichž se stala zmínka pod 1.—2., a jež rozsudek nehodnotil, pokud se týče pomínul mlčením, rozhodné pro řešení otázky, zda byly údaje obžalovaného K-ovi a V-ovi o velmi dobré prosperitě obchodu obžalovaného pravdivé či nikoli, a tím i rozhodné pro řešení otázky, zda obžalovaný užil v těchto směrech proti K-ovi a V-ovi lstivého předstírání či nikoli. Ony skutečnosti jest však ve spojení se skutečností V-ou jako svědkem potvrzenou, že by nebyl nikdy s K-em obchod obžalovaného převzal, kdyby byl věděl, že obchod obžalovaného nejde tak dobře, by měl roční obrát 500.000 Kč, o níž se rozsudek nezmiňuje, ač vyšla při posledním hlavním přelíčení na jevo, pokládati za důležité i pro posouzení otázky, zda obžalovaný jednal v úmyslu, by způsobil K-ovi a V-ovi oklamáním jich škodu na majetku. S názorem stížnosti, že oklamáný je po rozumu § 197 tr. zák. na majetku poškozen, vzal-li na sebe plnění, k němuž by se nebyl odhodlal, kdyby nebyl oklamán, jest souhlasiti; neboť převzetí plnění, k němuž se oklamáný odhodlal jen proto, že vycházel z předpokladu, jehož tu ve skutečnosti nebylo, a jež tedy na sebe vzítí nechtěl, protože není pro jeho majetkové cíle užitečným, zmenšuje peněžní hodnotu jmění oklamáného a znamená proto pro oklamáného újmu odpovídající pojmu škody po rozumu § 197 tr. zák. Nelze tudíž vyloučiti možnost, že by byl nalézací soud dospěl k závěru, že obžalovaný zamýšlel přiměti K-a a V-u oklamáním ku převzetí plnění jim hospodářsky škodlivého, t. j. že zamýšlel jim způsobiti škodu na majetku, kdyby byl náležitě přihlížel ke skutečnostem pod 1.—2. uvedeným.

Čís. 4256.

Jde o štvavé hanobení republiky ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., dovozuje-li komunistický řečník, že Čsl. republika je státem buržoasie, a staví-li ji jako udánlivého nepřitele dělnictva proti státnímu útvaru podle komunistického programu.

Znaky »štvavosti« nebo »surovosti« jsou tu uvedeny střídavě, nikoliv hromadně.